

Nota

Voor burgemeester en wethouders

Nummer: 18INT00680

Datum vergadering: 28 AUG, 2018

Nota openbaar: Ja, de nota is openbaar

► **Onderwerp: B&W-advies: actualisatie standplaatsenbeleid gemeente Hellendoorn**

Advies:

1. Instemmen met het geactualiseerde standplaatsenbeleid.
2. Deze ter advisering voorleggen aan Op naar Nijverdal, de Hellendoornse Ondernemers Vereniging, de Haarlese Ondernemersvereniging, Plaatselijk Belang Daarle, Plaatselijk Belang Daarlerveen en de huidige standplaatshouders.
3. Na advisering het (eventueel geactualiseerde) standplaatsenbeleid ter vaststelling voorleggen.
4. Het vastgestelde standplaatsenbeleid ter kennisname sturen aan de commissie ABZM.

Besluit B en W:

? - gewoone zigt. besluit → zie bijlage.

Korte samenvatting:

In de praktijk blijkt het huidige standplaatsenbeleid uit 2009 niet meer op alle punten te voldoen. Daarnaast is de Europese Dienstenrichtlijn in werking getreden, waarmee de zogenaamde schaarse besluiten zijn geïntroduceerd. Deze richtlijn en de daarop van toepassing zijnde jurisprudentie vragen om een andere verdelingssystematiek van de standplaatsvergunningen.

Voorgesteld wordt om het standplaatsenbeleid op een aantal punten te actualiseren. Bijvoorbeeld door standplaatslocaties waar nodig te beperken, in verband met parkeerdruk of andere activiteiten op die locatie, en waar mogelijk de beschikbaarheid van de locaties flexibeler te maken. Naar aanleiding van de Europese Dienstenrichtlijn wordt aangegeven hoe om te gaan met schaarse standplaatsvergunningen. Ook wordt in dit kader de tijdsduur van de jaarstandplaats verlengd. Tenslotte wordt waar nodig het huidige beleid verduidelijkt.

Aanleiding:

Het huidige standplaatsenbeleid is vastgesteld in 2009. In de praktijk is gebleken dat dit beleid niet meer op alle punten voldoet. Zo is bijvoorbeeld de branchering niet meer afgestemd op het huidige winkelaanbod. Daarnaast is de Europese Dienstenrichtlijn in werking getreden, waarmee de zogenaamde schaarse besluiten zijn geïntroduceerd. In november 2016 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan met betrekking tot deze schaarse besluiten. Deze richtlijn en de daarop van toepassing zijnde jurisprudentie vragen om een andere verdelingssystematiek van de standplaatsvergunningen.

Relevante eerdere besluiten:

09INT01486 Deregulering en actualisering vent- en standplaatsenbeleid gemeente Hellendoorn

14INT04203 Verordening tot wijziging van de Verordening winkeltijden gemeente Hellendoorn 2012

Doelstelling:

Een actueel standplaatsenbeleid waarbij heldere regels voor het verlenen van vergunningen aan alle betrokkenen duidelijkheid verschaffen met betrekking tot de mogelijkheden en vereisten voor het innemen van een standplaats in de gemeente Hellendoorn.

Oplossing:

Op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Hellendoorn 2009 (hierna: APV) mag een vergunning om een standplaats worden geweigerd in het belang van de openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid en de bescherming van het milieu (art. 1:8 APV) of wanneer de standplaats niet voldoet aan redelijke eisen van welstand, in strijd is met het bestemmingsplan of indien als gevolg van bijzondere omstandigheden te verwachten is dat door het verlenen van de vergunning een redelijk verzorgingsniveau voor de consument ter plaatse in gevaar komt (art. 5:18 APV). In alle andere gevallen dient de vergunning te worden verleend. In dit kader is het mogelijk om in het standplaatsenbeleid zaken te regelen met betrekking tot:

- de vaststelling van het maximum aantal af te geven standplaatsvergunningen;
- de aanwijzing van locaties waar standplaatsen mogen worden ingenomen;
- de vaststelling van het aantal af te geven standplaatsvergunningen per branche;
- de aanwijzing van tijdstippen waarop standplaatsen mogen worden ingenomen.

Geadviseerd wordt om het huidige standplaatsenbeleid op een aantal punten te actualiseren. Op deze wijze kunnen standplaatsen een zo groot mogelijke bijdrage leveren aan het completeren van het voorzieningenniveau binnen de gemeente Hellendoorn, zonder dat zij een bedreiging vormen voor de detailhandel in winkelpanden.

In de bijlage (18UIT02209) is het geactualiseerde standplaatsenbeleid opgenomen. Het beleid is opgedeeld in beleidsregels en een toelichting van op deze beleidsregels.

Wijzigingen

Schaarse vergunning

Sinds eind 2016 is er jurisprudentie met betrekking tot schaarse vergunningen. Dit zijn vergunningen die beperkt beschikbaar zijn. Dit kan door geografische redenen, maar ook door beleidsmatige redenen. Wanneer de vraag naar deze vergunningen groter is dan het aanbod, moet het bevoegd gezag de vergunning op een transparante manier verlenen, waarbij elke aanvrager gelijke kansen krijgt. Standplaatsvergunningen zijn in veel gevallen schaarse vergunningen. Alleen wanneer het aanbod van het aantal vergunningen (op een bepaalde locatie, op een bepaalde dag en/of voor een bepaalde branche) groter is dan de vraag naar vergunningen is geen sprake van schaarse standplaatsvergunningen. Een standplaatshouder kan niet meer zomaar voor een nieuwe periode de vergunning krijgen. Elke standplaatshouder die gebruik wenst te maken van de standplaats kan meedingen voor de nieuwe vergunning. In het nieuwe beleid is opgenomen dat wanneer de vraag naar een standplaatsvergunning op een bepaalde locatie voor een bepaald moment groter is dan het aanbod, de vergunning wordt verleend op basis van loting. Een andere verdelingsprocedure voor schaarse vergunningen is op volgorde van ontvangst of selectie op basis van criteria. Voor standplaatsvergunningen zijn deze opties minder geschikt, omdat de huidige vergunninghouder in veel gevallen als eerste de nieuwe aanvraag zal indienen. Hij weet immers wanneer de oude vergunning zal aflopen. Selectie op criteria is niet goed mogelijk, omdat (de verwachting is dat) veel standplaatshouders voldoen aan te stellen criteria. Bovendien is het lastig om criteria op te stellen die het aantal gegadigden zal terugbrengen tot één of enkele geschikte kandidaten, aangezien voor veel standplaatsen een grote diversiteit in standplaatshouders mogelijk is. De branchering is bijvoorbeeld vrij breed en we stellen weinig eisen aan de verkoopwagen of op gebied van welstand. Tevens zal bij gelijktijdige binnenkomst of gelijke beoordeling op basis van criteria alsnog loting moeten worden toegepast, om tot verlening van de vergunning te kunnen overgaan.

Vooraf dient kenbaar gemaakt te worden welke standplaats op welk moment vrij is of vrij komt. Een ieder kan een vergunningaanvraag indienen. Wanneer deze vergunningaanvragen conform de indieningsvereisten en het beleid zijn, zal geloot worden aan welke aanvrager de standplaatsvergunning afgegeven wordt. Geadviseerd wordt om de in dit beleid voorgestelde methode vast te stellen.

Bij het opstellen van het standplaatsenbeleid is gekeken naar het beleid van de gemeente Losser. Zij hebben recentelijk het standplaatsenbeleid geactualiseerd en daarin de jurisprudentie rondom de schaarse vergunning meegenomen. Ook is gebruik gemaakt van jurisprudentie en diverse artikelen die afgelopen periode zijn verschenen rondom dit onderwerp.

Geldigheidsduur vergunning

In het kader van het dereguleringstraject is bij de vorige actualisatie van het standplaatsenbeleid gekozen om de geldigheidsduur van een jaarstandplaatsvergunning te verlengen van één jaar naar drie jaren. Gezien de ontwikkelingen rondom de schaarse vergunning wordt voorgesteld om de geldigheidsduur te verlengen naar vijf jaren. Enerzijds biedt dit de standplaatshouder meer mogelijkheid om zijn investeringen terug te verdienen. Anderzijds verlicht dit de lastendruk die komt kijken bij het afgeven van een standplaatsvergunning in situaties waar het aantal aanvragen groter is dan het aantal beschikbare vergunningen.

Branchering

Sinds 2009 is het winkelaanbod in een aantal kernen gewijzigd. Met het geactualiseerde beleid wordt hier zoveel mogelijk op ingespeeld. Er is naar gestreefd om ongewenste concurrentie te voorkomen, het voorzieningenniveau te complementeren en de diversiteit in aanbod te vergroten. Ook is geprobeerd om de branchering zo in te richten dat in de toekomst flexibiliteit mogelijk is en afstemming tussen winkelaanbod en standplaatsen zo optimaal mogelijk kan plaatsvinden. De branche 'koffie, thee, chocomelk, enz.' is toegevoegd. In de kleine kernen zijn enkele branches toegevoegd, omdat het winkelaanbod is gewijzigd. De branche 'overige' is verwijderd, omdat hier veel producten onder vallen, waardoor een goede afweging van een specifiek product niet mogelijk is.

Nieuwe locaties

Bremweg: in het standplaatsenbeleid wordt voorgesteld de locatie Bremweg toe te voegen ten opzichte van het huidige beleid. Deze locatie is al wel in gebruik, maar nog onvoldoende opgenomen in het beleid. Op deze locatie is een standplaats gewenst, waardoor opnemen van deze locatie niet tot problemen leidt. Door deze wel te vermelden, worden praktijk en beleid op elkaar afgestemd.

Henri Dunantplein: voor het Henri Dunantplein (hierna HDplein) is in het huidige beleid geen standplaats toegekend, dit in verband met de bouwwerkzaamheden die toentertijd plaatsvonden. Opgemerkt is dat bij evaluatie van het beleid bepaald wordt of het toewijzen van standplaatsen op het HDplein wenselijk is. Deze actualisering is het aangewezen moment om te bepalen of standplaatsen op het HDplein gewenst zijn. Gezien de ontwikkelingen rondom de Grotestraat en het huidige gebruik van het plein (voor terrassen en evenementen) wordt voorgesteld om het HDplein niet aan te wijzen als locatie voor jaarstandplaatsen die het gehele jaar rond kunnen worden ingenomen. Wel wordt geadviseerd om de jaarstandplaats voor de verkoop van oliebollen, wafels, churros en aanverwante producten voor één standplaatshouder in de periode november en december te continueren. Voor dagstandplaatsen kan per aanvraag overwogen worden of een standplaats op het HDplein mogelijk is.

Stationsgebied: daarnaast is het stationsgebied als een nieuwe standplaatslocatie toegevoegd. Op deze standplaats is het mogelijk om producten uit de branche koffie, thee, chocomelk, enz. aan te bieden tussen 7.00 uur en 10.00 uur. Door de beperkte branchering wordt concurrentie met het winkelgebied voorkomen. Deze toevoeging is gedaan naar aanleiding van geluiden uit de samenleving en heeft tot doel om met het nieuwe beleid in te kunnen spelen op de toekomst.

Standplaats innemen tijdens een feestdag

Afgelopen jaren is er meerdere malen discussie geweest over het mogen afwijken van de jaarstandplaatsvergunning rondom een feestdag. In het beleid wordt voorgesteld om af te wijken van de vergunning wanneer de standplaats niet kan worden ingenomen doordat er een andere activiteit op de locatie wordt gehouden. Dit kan door het aanbieden van een andere locatie of ander tijdstip waarop de standplaats kan worden ingenomen. Wanneer de standplaats wel beschikbaar is de betreffende feestdag (onder andere Nieuwjaarsdag, Goede Vrijdag, tweede Paas-, Pinkster- en Kerstdag, Koningsdag, Bevrijdingsdag en oudejaarsdag), maar de standplaatshouder zelf besluit om hier geen gebruik van te maken, wordt geadviseerd om geen alternatief aan te bieden. Voor de feestdagen die in de Zondagswet worden gelijkgesteld aan een zondag (Hemelvaart en eerste Kerstdag) is het niet toegestaan om een standplaats in te nemen, ook zal voor deze dagen geen alternatief worden gezocht. De standplaats komt dan te vervallen.

Standplaats innemen op zondag

In de Zondagswet is een verbod opgenomen tot het zonder genoegzame reden verstoren van de zondagsrust door arbeid in beroep of bedrijf. Dit betekent dat een standplaats niet mag worden ingenomen op zondag. De verkoop van oliebollen, wafels, churros en gerelateerde producten op oudejaarsdag is gerelateerd aan traditie. Dit argument worden gezien als genoegzame reden om de verkoop van deze producten op zondag toe te staan wanneer oudejaarsdag op een zondag valt. De locatie waar de verkoop plaatsvindt, het Henri Dunantplein, is niet gelegen in de nabijheid van kerken of andere gebouwen voor de openbare eredienst, waardoor de godsdienstuitoefening niet verstoord zal worden. De verkoop van consumptie-ijs betreft een seizoensgebonden activiteit. De verkoop van consumptie-ijs is in de meeste situaties gerelateerd aan ontspanning en draagt bij aan het vergroten van de toeristische aantrekkingskracht van de gemeente Hellendoorn. Dit geldt ook voor het innemen van een dagstandplaats op een koopzondag voor de winkels. Dit argument worden gezien als genoegzame reden om de verkoop van deze producten op zondag tijdens het ijsseizoen toe te staan. De locaties waar de verkoop van consumptie-ijs plaatsvindt zijn bovendien niet gelegen in de nabijheid van kerken of andere gebouwen voor de openbare eredienst, waardoor de godsdienstuitoefening niet verstoord zal worden.

Daarnaast stelt de Winkeltijdenwet het verbod om op zondag een winkel open te hebben. Deze wet is ook van toepassing op ambulante handel voorzover deze bedrijfsmatig is. In de Winkeltijdenverordening van de gemeente wordt een uitzondering gemaakt voor de verkoop op zondag voorzover dit een bijzondere gelegenheid van tijdelijke aard betreft. Wanneer oudejaarsdag op een zondag valt, kan dit worden aangemerkt als bijzondere gelegenheid van tijdelijke aard. Door het afgeven van de standplaatsvergunning, verleent het college ontheffing van de verbodsbepaling uit de Winkeltijdenwet op basis van de winkeltijdenverordening. In de winkeltijdenverordening van de gemeente wordt tevens een uitzondering gemaakt voor de verkoop op zondag voorzover dit gerelateerd is aan de toeristische aantrekkingskracht. De verkoop van consumptie-ijs op zondag of het innemen van een dagstandplaats op een koopzondag kan op basis van deze regeling worden toegestaan. Door het afgeven van de standplaatsvergunning, verleent het college ontheffing van de verbodsbepaling uit de Winkeltijdenwet op basis van de winkeltijdenverordening.

Deze uitzonderingen zijn in het geactualiseerde beleid opgenomen en onderbouwd.

Marktpluin Nijverdal

Op het Marktpluin in Nijverdal zijn in het huidige beleid twee standplaatsen toegestaan op woensdag. Er is slechts voor één standplaats vergunning verleend. Gezien de hoge parkeerdruk wordt voorgesteld om de tweede standplaats te laten vervallen. Wel wordt voorgesteld om op maandag ook de mogelijkheid te bieden om een standplaats in te nemen. Op deze manier wordt maximaal één standplaats per dag in gebruik genomen.

Nabij Noaberhuus Hellendoorn

Tussen het Noaberhuus in Hellendoorn en de gemeente zijn vorig jaar gesprekken geweest over het realiseren van een terras aan de zijkant van het pand. Afgesproken is toen om voor de standplaats een andere locatie te zoeken. Gezien de ontwikkelingen in het beheer van het Noaberhuus zijn deze plannen in de ijskast komen te staan. Wanneer deze plannen een vervolg krijgen, zal ook de vraag om de standplaats te verplaatsen mogelijk weer actueel worden.

Daarnaast is in het huidige beleid aangegeven dat voor deze standplaats een uitsterfconstructie geldt. In de huidige situatie is er geen reden om, voor een kern als Hellendoorn, deze standplaatslocatie te laten vervallen. Voorgesteld wordt om de standplaats te behouden en bij het aflopen van de huidige vergunning, deze standplaats opnieuw te vergunnen aan een ondernemer.

Flexibelere dagen

In het huidige beleid is voor een aantal standplaatsen één of enkele dagen in de week aangewezen. Voorgesteld wordt om het aantal beschikbare dagen voor het innemen van een standplaats op diverse locaties te verruimen. Het totaal aantal in te nemen standplaatsen per week wordt in veel gevallen behouden. Dit zorgt voor flexibele invulling van standplaatsen, zonder dat de concurrentie voor de winkels te groot wordt.

Uitzondering

In het huidige beleid is een uitzondering opgenomen voor de standplaats van de heer Zwaan in Haarle en in Nijverdal. Deze standplaats wordt niet door hem zelf ingenomen, maar door een ander persoon. Deze vergunningen zijn bij wijze van uitzondering eenmalig overgeschreven naar de desbetreffende persoon. Geadviseerd wordt om deze uitzonderingssituatie, wanneer de huidige vergunning afloopt, te beëindigen. Wanneer de heer Zwaan opnieuw een vergunningaanvraag wil indienen, zal de juiste persoon op de vergunningaanvraag moeten worden opgenomen.

Toezegging commissie ABZM 30-11-2017

In de commissievergadering van 30 november 2017 is toegezegd dat "in de volgende aanpassing APV een wijziging komt op de standplaatsvergunning, zodat daar flexibeler mee kan worden omgegaan" (17INT06559). Dit betreft een wijziging van de indieningstermijn. Voorliggend advies betreft geen wijziging van de APV, maar een wijziging van het beleid. De toezegging is daarom in dit proces niet meegenomen. In de volgende algehele aanpassing van de APV, eind 2018, zal deze toezegging worden betrokken.

Geadviseerd wordt om in te stemmen met het geactualiseerde standplaatsenbeleid.

Effecten:

Geactualiseerd standplaatsenbeleid dat voldoet aan de wet- en regelgeving, in overeenstemming is met jurisprudentie rondom schaarse vergunningen en zoveel mogelijk flexibiliteit biedt voor het afgeven van nieuwe standplaatsvergunningen.

Planning:

4 september 2018: bekendmaking collegebesluit

5 september 2018 t/m 24 september 2018: adviesperiode belanghebbenden

25 september 2018 t/m 28 september 2018: beoordelen en verwerken advies belanghebbenden

16 oktober 2018: collegebesluit (definitief vaststellen (eventueel geactualiseerde) standplaatsenbeleid)

6 december 2018: beleid ter kennisname in commissie ABZM

Financiële consequenties:

n.v.t.

Personele consequenties:

Voorgesteld wordt om halfjaarlijks de gebruikskosten in rekening te brengen bij de standplaatshouders van een jaarstandplaats. Momenteel gebeurt dit jaarlijks. Door dit halfjaarlijks te doen wordt het te betalen bedrag voor de ondernemer aanzienlijk kleiner. Het totaal te betalen bedrag blijft gelijk. Voor de komende periode betekent het halfjaarlijks factureren voor financiën een kleine vermeerdering van werk. Dit is afgestemd met financiën. Wanneer dit proces volledig in squit is opgenomen (deze ontwikkeling loopt), zal dit geen gevolgen hebben voor financiën.

Juridische consequenties:

Door de voorgestelde actualisatie zal het standplaatsenbeleid voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en in overeenstemming zijn met de jurisprudentie met betrekking tot schaarse vergunningen.

Informatisering / Automatisering:

n.v.t.

Burger- en overheidsparticipatie:

Om tot geactualiseerd standplaatsenbeleid te komen, zal burgerparticipatie worden toegepast. Na akkoord van het college zal het beleid ter advisering aan diverse partijen in de gemeente worden voorgelegd. Vervolgens zal het beleid waar nodig worden aangepast naar aanleiding van de adviezen en zal het college een definitief besluit nemen. In het proces om te komen tot geactualiseerd standplaatsenbeleid is sprake van burgerparticipatie door 'advisering'.

Communicatie:

De in het vervolgproces te betrekken partijen zullen per brief op de hoogte worden gebracht van het besluit van het college en om advies worden gevraagd.

Overige consequenties:

n.v.t.

Besluit B en W

Gemeente
Hellendoorn

Nummer : 18BW00363
18INT00680

Datum vergadering: 28 augustus 2018

Onderwerp : B&W-advies: Actualisatie standplaatsenbeleid gemeente Hellendoorn

B & W advies:

1. Instemmen met het geactualiseerde standplaatsenbeleid.
2. Deze ter advisering voorleggen aan Op naar Nijverdal, de Hellendoornse Ondernemers Vereniging, de Haarlese Ondernemersvereniging, Plaatselijk Belang Daarle, Plaatselijk Belang Daarlerveen en de huidige standplaatshouders.
3. Na advisering het (eventueel geactualiseerde) standplaatsenbeleid ter vaststelling voorleggen.
4. Het vastgestelde standplaatsenbeleid ter kennisname sturen aan de commissie ABZM

GEWIJZIGD B & W BESLUIT:

1. Instemmen met het geactualiseerde standplaatsenbeleid.
2. Het standplaatsenbeleid actief ter inspraak voorleggen aan Op naar Nijverdal, de Hellendoornse Ondernemers Vereniging, de Haarlese Ondernemersvereniging, Plaatselijk Belang Daarle, Plaatselijk Belang Daarlerveen en de huidige standplaatshouders.
3. Na advisering het (eventueel geactualiseerde) standplaatsenbeleid ter vaststelling voorleggen.
4. Het *voorgenomen* standplaatsenbeleid ter kennisname sturen aan de commissie ABZM